

Rechtbank Overijssel, locatie Almelo
Zaaknummer: [XXXXXXXX]
Datum: 17 januari 2024

Spreekaantekeningen **CONCEPT**
van mr. J. Schutrups

de publiekrechtelijke rechtspersoon de
gemeente Tubbergen
gevestigd te Tubbergen
gedaagde
advocaat: mr. J. Schutrups te Enschede

en

de stichting Democratisch Recht Albergen
gevestigd te Albergen
eiser
advocaat: mr. M.H. van der Linden te Almelo

Edelachtbare,

1. FEITEN

- 1.1. Op 21 december 2023 is tussen de gemeente Tubbergen en het COA de definitieve bestuursovereenkomst tot stand gekomen (in kopie op voorhand toegestuurd als productie 1).
- 1.2. In de bestuursovereenkomst is in artikel 4 lid 1 opgenomen dat de bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor een periode van maximaal 10 jaar en dat de uiterlijke einddatum van het azc Albergen wordt vastgesteld op 1 november 2032.
- 1.3. In artikel 4 lid 2 van de bestuursovereenkomst is opgenomen dat de bestuursovereenkomst van rechtswege eindigt, uiterlijk op 31 oktober 2032. Het COA heeft zich door het tekenen van de bestuursovereenkomst ertoe verbonden om de opvang – onverminderd de overige afspraken over eventuele voortijdige beëindiging – uiterlijk op het moment van het verstrijken van de datum van 31 oktober 2032 te staken en gestaakt te houden. Dat wil zeggen dat het COA zonder een nieuwe bestuursovereenkomst na 1 november 2032 geen vreemdelingen zal opvangen op de onderhavige locatie.
- 1.4. In artikel 4 lid 3 van de bestuursovereenkomst is opgenomen dat het op dat moment, na 31 oktober 2032, aan het dan zittende college en het COA is om te bezien of nieuwe afspraken gemaakt worden.

2. DE VORDERING VAN DE STICHTING

- 2.1. De Stichting verzoekt de voorzieningenrechter – samengevat – te bepalen dat de gemeente haar toezegging om aan het azc een gegarandeerde einddatum te verbinden nakomt door in de bestuursovereenkomst (dan wel in een andere overeenkomst met het COA) op een juridische bindende en eenduidige wijze een gegarandeerde einddatum (zijnde uiterlijk 1 november 2032) vast te leggen en dat uiterlijk op die datum de opvang/huisvesting van vreemdelingen, asielzoekers en statushouders zal worden beëindigd c.q. zich onthoudt van het aangaan van enige overeenkomst welke strijdig is met de voormelde toezegging, op straffe van een dwangsom van €500 voor elke dag dat de gemeente weigert om de einddatum op een juridische bindende wijze vast te leggen.

3. FORMEEL VERWEER

Geen spoedeisend belang

- 3.1. Er is voor de Stichting geen sprake van een spoedeisend belang. Hetgeen wat zij – samengevat – wil is een harde eienddatum (die er al is volgens de gemeente) en dat na

die datum geen vreemdelingen, asielzoekers of statushouders worden opgevangen/gehuisvest in het azc in Albergen. Die situatie doet zich pas in 2032 voor. Er is dus meer dan voldoende tijd voor een bodemprocedure. Dat betekent dat er geen sprake is van spoedeisend belang. Dit dient er toe te leiden dat de Voorzieningenrechter eiseres niet-ontvankelijk dient te verklaren in haar vordering.

Constitutief karakter van de vordering leent zich niet voor een kort geding

- 3.2. De Stichting verzoekt uw rechtbank om te bepalen dat de gemeente haar toezegging om aan het azc een gegarandeerde einddatum te verbinden nakomt door in de bestuursovereenkomst (dan wel in een andere overeenkomst het COA) op een juridisch bindende en eenduidige wijze een gegarandeerde einddatum (zijnde uiterlijk 1 november 2032) vast te leggen. De strekking van deze vordering van de Stichting is constitutief, hetgeen zich niet leent voor een kort geding. Wat de Stichting vordert en de wijze waarop zij dat doet roept immers een nieuwe materiële rechtstoestand in het leven. Om die reden dient die vordering te worden afgewezen.

4. MATERIEEL VERWEER

- 4.1. Indien en voor zover uw rechtbank meent aan een inhoudelijke beoordeling toe te komen van de vordering van de Stichting geldt het volgende.
- 4.2. Voor de vordering van de stichting is geen grondslag. Er is geen overeenkomst tussen de gemeente Tubbergen en de bewoners van Albergen en of de stichting waaruit zou kunnen blijken dat de gemeente verplicht is tot het sluiten van een overeenkomst met het COA waarin een harde einddatum staat van 31 oktober 2032 waarna de opvang van asielzoekers moet eindigen. Dat stelt de stichting ook niet. Wel heeft het college beloofd aan de raad van de gemeente Tubbergen dat een harde einddatum zou worden opgenomen in de overeenkomst met het COA. Maar dat maakt nog niet dat er een afdwingbare overeenkomst is. Alleen om die reden al dienen de vorderingen te worden afgewezen.
- 4.3. De gemeente is overigens van mening dat er wel een 'harde' einddatum met het COA is afgesproken. Zie artikel 4.1 en 4.2 van de bestuursovereenkomst. Tevens sluit de looptijd van de bestuurlijke afspraken (zijnde de bestuursovereenkomst) aan op de duur van de omgevingsvergunning, die het college van Burgemeester en Wethouders voornemens is voor bepaalde duur te verlenen. Door de gemeente is in de bestuursovereenkomst een 'harde' einddatum vastgelegd.
- 4.4. De wens van de omwonenden in Albergen om vast te leggen dat er na 10 jaar geen asielzoekers meer in de locatie opgevangen mogen worden is bij de gemeente bekend. De bestuursovereenkomst is tot stand gekomen tussen de gemeente en het COA. De inwoners van Albergen zijn bij die overeenkomst geen partij. Als de gemeente

gedwongen zou worden door de Voorzieningenrechter een bepaling in de overeenkomst op te nemen van welke strekking dan ook is dat onmogelijk zonder instemming van het COA.

- 4.5. Hetgeen is neergelegd in de overeenkomst is het resultaat van onderhandelingen tussen deze twee partijen. Het COA is niet bereid een afspraak te maken dat er na 10 jaar nooit meer een verzoek zal volgen vreemdelingen, asielzoekers of statushouders in de locatie op te mogen vangen. Het COA wil de handen vrij houden om te zijner tijd opnieuw met de gemeente aan tafel te gaan. De gemeente heeft nadrukkelijk geen toezeggingen aan het COA gedaan over de gebruiksmogelijkheden van de locatie nadat de looptijd van de omgevingsvergunning is verstreken en de bestuursovereenkomst ten einde is gekomen.
- 4.6. In bijlage B bij de bestuursovereenkomst is te lezen dat het college in het collegebesluit ten aanzien van de einddatum voor het azc in Albergen heeft besloten dat de termijn voor het azc Albergen maximaal 10 jaar bedraagt én dat het college voor nu en in de toekomst geen medewerking zal verlenen aan het COA en/of het Rijk voor het azc Albergen voor meer dan 10 jaar. Dit is ook in overeenstemming met eerdere uitlatingen daarover door het college. Zie in dit verband ook productie 3 bij dagvaarding waarin onder punt 5 in de raadsbrief staat : " 5. Na tien jaar eindigt de bestuursovereenkomst. Het is aan het dan zittend college, de dan zittende raad en het COA om te bezien of er nieuwe afspraken worden gemaakt. Bovengenoemde afspraken worden opgenomen in de bestuursovereenkomst die nog wordt opgesteld."
- 4.7. Een en ander staat los van het bepaalde in artikel 4.3 van de bestuursovereenkomst. Deze bepaling maakt niet dat de gemeente haar belofte dat er met het COA een harde einddatum afgesproken zou worden niet nakomt of dat er geen sprake is van een overeengekomen harde einddatum tussen de gemeente en het COA. Deze harde einddatum is er wel. Het op dit huidige college heeft zich daarvoor hard gemaakt, maar het is voor het college onmogelijk om op de stoel te gaan zitten van het in november 2032 zittende college. Het huidige college kan simpelweg geen besluiten nemen ten aanzien van feiten of rechtstoestanden buiten haar eigen zittingsperiode.
- 4.8. Kortom, door in de bestuursovereenkomst op te nemen dat de bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor een periode van maximaal 10 jaar én dat de uiterlijke einddatum van het azc Albergen wordt vastgesteld op 1 november 2032 én dat de bestuursovereenkomst op 31 oktober 2032 van rechtswege eindigt is er sprake van een harde einddatum.
- 4.9. Dan wordt er nog een dwangsom van €500 per dag gevorderd. Deze dwangsom heeft geen effect. De bestuursovereenkomst is immers een overeenkomst tussen de gemeente Tubbergen en het COA. Het COA zal niet instemmen met het op een ander wijze dan nu is gedaan juridisch bindend vast leggen van een einddatum die in zou

houden dat het COA na 1 november 2032 niet een nieuw verzoek zou mogen doen voor opvang van azielzoekers. Een dergelijk gebod kan dus door de gemeente niet na worden gekomen. Een eventuele dwangsom komt dan neer op een boete en dient te worden afgewezen.

5. CONCLUSIE

- 5.1. De gemeente verzoekt u dan ook de Stichting niet ontvankelijk te verklaren in haar vorderingen dan wel de vorderingen van de Stichting af te wijzen en de Stichting te veroordelen in de kosten van dit geding.

Advocaat

Mr. Jan Schutrups